

SPORT O'YINLARI STOL-TENNIS

Nurov Shokir Rozziqovich

katta o'qituvchi,

Jismoniy tarbiya va sport turlari kafedrası

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7471518>

ARTICLE INFO

Received: 13th December 2022

Accepted: 21th December 2022

Online: 22th December 2022

KEY WORDS

Stol tennisi, milliy federatsiya, raketka; to'p, sport zallari, professional sport.

Stol tennisi — kichik koptok va raketkalar bilan stolda o'ynaladigan sport o'yini. Sharqiy Osiyoda paydo bo'lgan. 20-asrning 20-yillarida ko'p mamlakatlarga tarqalgan. Dastlab «ping-pong» (frantsuzcha pingpong -koptokning raketka va stolga urilishida chiqadigan ovoz) deb atalgan. Stol tennisi uchun, odatda, stol o'lchami 152,5x274,3 sm; balandligi 76 sm; turi 183x 15,25 sm bo'ladi. Yog'och raketkaning yuziga rezina plastina qoplanadi. Koptok oq plastikadan yasaladi, diametri 37,2—38,2 mm, og'irligi 2,4 - 2,53 g. O'yin maydonchasining o'lchami 6-7x12-14 m. Rasmiy musobaqalar sport zallarida o'tkaziladi: erkaklar va ayollar - jamoa bo'lib, yakka holda va juftlikda hamda aralash juftlikda musobaqalashadilar. O'yin 3 yoki 5 partiyadan o'ynaladi. O'yinchilardan biri 21 ochko to'plasa, u g'olib hisoblanadi. Agar hisob 20:20 bo'lib qolsa, unda o'yinchilardan biri 2 ochko ortiq to'plaguncha o'yin davom ettiriladi.

To'pni raketka bilan urishning ikki yo'li mavjud. Birinchisi, raketani almashtirish orqali. Bunday holda, to'p qanday uchishini oldindan aytib bo'lmaydi. Bu usul

ABSTRACT

Ushbu maqolada stol tennis haqida batafsil ma'lumot berilgan. Maqolada asosan stol tennisi o'yinida qo'l keladigan usullar va taktikalar haqida ma'lumotlar keltirilgan. Eng asosiysi stol tennisinin O'zbekistonda tutgan o'rni, erishilgan yutuqlar haqida gap ketgan.

ko'pchilik yangi boshlanuvchilar tomonidan qo'llaniladi. Ikkinchi usul - to'pni aylantirishdan foydalanish. Buni amalga oshirish uchun siz raketkangizning kauchuklari to'pni ushlashi va uni aylantirishi uchun to'pni tangensial tarzda urishingiz kerak. Aylanish turi raketkaning burchagiga va to'p bilan aloqa qilish paytidagi harakat yo'nalishiga bog'liq. Zimbalarning bir nechta turlari mavjud, asosiylari oldinga siljish, pastki kesish va yuqori aylanishdir. Stol tennisida muvaffaqiyat qozonish uchun har xil zarba turlarini o'zlashtirishingiz va to'pning aylanishiga qarab ularni qanday qo'llashni o'rganishingiz kerak.

Stol tennisi Xalqaro federatsiyasi (ITTF, 1926 yil tashkil etilgan) 130 dan ortiq milliy federatsiyani birlashtiradi. 1926 yildan har 2 yilda jahon birinchiligi o'tkaziladi, 1988 yildan Olimpiada o'yinlari dasturiga kiritilgan. O'zbekistonda Stol tennisi keng ommalashgan. O'zbekiston chempionati va kubogi musobaqalari muntazam o'tkazib turiladi. O'zbekiston Stol tennisi federatsiyasi 1993 yil ITTFga a'zo bo'lib kirgan.

O'zbekistonlik Manzura Inoyatova, Saida Burhonxo'jayeva, Svetlana Geta jahon chempionatida (Doxa shahri, Qatar, 2004 yil mart) 1 o'rinni olib, oltin medallar bilan taqdirlanishdi. Ular bilan birga Nodira Burhonxo'jayeva, Madina Ayupova ham bir qancha xalqaro turnirlarda g'olib bo'lishgan.

Joriy yilning 2 avgust kuni Davlat soliq qo'mitasida O'zbekiston stol tennisi Federatsiyasi Raisi Sherzod Davlyatovich Kudbiyev rahbarligida Federatsiyaning navbatdan tashqari saylov Konferensiyasi bo'lib o'tdi.

Unda Federatsiya va uning hududiy bo'linmalari xodimlaridan iborat 19 nafar delegat ishtirok etdi.

Shu bilan birga, O'zbekiston Respublikasi Sportni rivojlantirish vaziri Ikramov Adxam Ilxamovich, Milliy olimpiya qo'mitasi Bosh kotibi Kasimov Oybek Omilovich, mutaxassislar, murabbiylar, sportchilar va hakamlar, shuningdek, Davlat soliq qo'mitasi markaziy apparati va hududiy davlat soliq boshqarma boshliqlari (videokonferensaloqa platformasi orqali) qatnashdi.

Konferensiyada, O'zbekiston Respublikasi Sportni rivojlantirish vaziri A.Ikramov, Milliy olimpiya qo'mitasi Bosh kotibi O.Kasimovlar so'zga chiqib Federatsiya faoliyatini yanada rivojlantirish bo'yicha olib borilayotgan ishlar yuzasidan o'z takliflarini berdi va O'zbekiston stol tennisi federatsiyasi faoliyatiga omad va muvaffaqiyatlar tiladi.

Kun tartibida Federatsiya Ustavi va tashkiliy tuzilmasini tasdiqlash. Jumladan, Federatsiya Bosh kotibi, Ijrochi direktori, Rais o'rinbosarlari va hududiy bo'linmalar rahbarlarini tayinlash, shuningdek, sohadagi mavjud muammolarni bartaraf etish, stol tennisini rivojlantirish bo'yicha

aniq chora-tadbirlarni belgilab olish, musobaqalar o'tkazish uchun moddiy-texnik bazani mustahkamlash, professional sportchilar va murabbiylarni tayyorlash kabi masalalar ko'rib chiqildi.

Federatsiyaning yangi tasdiqlangan shtat birliklarini malakali kadrlar bilan to'ldirilishi va ular mamlakatimizda stol tennisini rivojlantirish uchun eng chekka hududlargacha yetib borishi, har bir muammoni yechish bo'yicha amaliy yordamlar ko'rsatilishi ta'kidlandi.

Konferensiyada Federatsiya Bosh kotibi lavozimiga Pardayev Sherzod Sharobiddinovich, Ijrochi direktor lavozimiga Muzafarov Oybek Baxodirovich nomzodlari taklif etildi va bir ovozdan tasdiqlandi.

Shuningdek, Xvan Grigoriy Mangemovich, Maxmudova Saida Saidikromovna, Baymuxamedov Oybek Shuxratovich, Ruzemuxamedov Nurulla Sunnatullayevich, Mamasaidov Xasan Raxmanberdiyevich, Abdullayev Axadjon Alisherovich, Saidov Baxrom Rustamovichlar belgilangan tartibda Federatsiya Raisi o'rinbosari lavozimiga tayinlandi.

Hududiy davlat soliq boshqarmalari boshliqlariga Federatsiyaning hududiy bo'linmalari salohiyatini oshirish va mavjud muammolarni tezkorlik bilan hal qilish vazifalari yuklatiladi. Bevosita stol tennisi bilan esa, ijrochi direktor lavozimida ishlaydigan haqiqiy mutaxassislar shug'ullanadi.

Federatsiya Raisi Sh.Kudbiyev sohada samarali boshqaruvni yo'lga qo'yish uchun yagona ish prinsipiga ega bo'lgan umumiy maqsad va vazifalarni hisobga olgan holda kuchli vertikal nazorat tizimi bo'lishi kerakligini va bu borada dastlabki katta qadam tashlanganini ta'kidladi.

Konferensiya davomida sohani rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilishi lozim bo'lgan ishlar, kechiktirib bo'lmaydigan vazifalar belgilab olindi.

Ular quyidagilardan iborat:

- zamonaviy sport zal, sport maydonchasi, basseyn, yotoqxona va boshqa zarur imkoniyatlarga ega stol tennisi kompleksini barpo etish;
- Federatsiya va uning hududiy bo'linmalari shtat birliklarini malakali mutaxassislar bilan to'ldirish;
- mahallalarda stol tennisi markazlarini tashkil etish;
- stol tennisiga ixtisoslashgan oliy o'quv muassasalarini stol tennisi uskunalari bilan jihozlash;
- stol tennisi bo'yicha professional klublar va havaskor yoshlar o'rtasida yagona musobaqalar tizimini joriy etish;
- murabbiylar, hakamlar va stol tennisi bo'yicha boshqa mutaxassislarni tayyorlash tizimini takomillashtirish, xorijiy davlatlarda malaka oshirish tizimini joriy qilish;

- O'zbekiston milliy terma jamoasining nufuzli xalqaro musobaqalarda ishtirok etishi uchun sifatli va samarali tayyorgarlikni ta'minlash, malakali xorijiy mutaxassislarni jalb qilish;

- imkoniyati cheklangan shaxslar uchun stol tennis bilan shug'ullanishiga sharoit yaratish;

- davlat tashkilotlarida stol tennisini ommalashtirish, tashkilotlar xodimlari uchun stol tennisi bilan shug'ullanishi imkoniyat yaratish.

Ustuvor yo'nalishlar va vazifalarni amalga oshirish bo'yicha aniq chora-tadbirlar belgilangan "Yo'l xaritasi"ni ishlab chiqiladi.

Konferensiyada Federatsiya raisi o'rinbosarlari o'zlariga bildirilgan ishonch uchun minnatdorlik bildirdi va yuklatilgan vazifalarni sidqidildan bajarishda bor bilim va tajribalarini ishga solishga vada berdi. Shuningdek sohani rivojlantirish yuzasidan takliflar berdi.

References:

1. "Ўзбекистон Республикасида теннисни ривожлантиришни куллаб-қувватлаш жамгармасини тузиш тугрисида". Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳдамасининг Қарори //Халқ сузи- 1997 - 26 август.
2. "Ўзбекистон Республикасида теннисни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тугрисида". Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 392-сонли Қдрори // Халқ сузи. - 1998. -11 сентябр.
3. "Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш жамгармасини тузиш тугрисида". Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони // Халқ; сузи. - 2002. - 25 октябр.
- 4.Безверхов В.П. Теннис: Методика совершенствования юных квалифицированных теннисистов 12-16 лет. - Т.: LiderPress, 2008. - 150 с.
- 5.Голенко В.А. Скородумова А.П., Тарпищев Ш.А. Школа тенниса. - М.: Дедалус, 2001. 190 с.
- 6.Pulatov Sh.A. Tennisga o'rgatishning an'anaviy va noan'naviy texnologiyasi. O'quv qo'llanma. Toshkent, 2007-y., 47 b